

CRISICOCCUS PINI

Zagrożenie dla upraw sosny w Europie

Samice *Crisicoccus pini* na korze sosny (po lewej) oraz samica *Crisicoccus pini* w powiększeniu; fot. <https://www.ravennanotizie.it/cervia/2015/11/25/attacco-parassita-ai-pini-di-cervia-doppio-incontro-inmunicipio> (po lewej) oraz dzięki uprzejmości Vai, SFR Bologna, Włochy; <https://gd.eppo.int/taxon/DACLPI/photos> (po prawej).

Nimfy *C. pini* na gałęzi sosny (po lewej) oraz sosny obumierające w wyniku porażenia przez *C. pini* (po prawej) dzięki uprzejmości Vai, SFR Bologna, Włochy; <https://gd.eppo.int/taxon/DACLPI/photos>.

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Crisicoccus pini (Kuwana) pochodzi z Azji (Daleki Wschód), gdzie spotykany jest w Chinach, Japonii, Korei (Północnej i Południowej), na Tajwanie oraz w dalekowschodniej części Rosji. W Europie szkodnik występuje we Włoszech (Emilia Romagna) i jednorazowo został stwierdzony w Monako.

C. pini jest owadem – czerwcem mączystym lub inaczej wełnowcem (Hemiptera: *Pseudoocidae*). Dorosła samica jest szeroko owalna, do 4 mm długości i 2 mm szerokości, o ciele czerwonym, pokrytym mączystym, białym woskowym nalotem, z krótkimi włóknami woskowymi na brzegu ostatnich czterech do sześciu segmentów odwłoka. Nogi i czułki są brązowe. Nimfy pierwszego stadium są owalne, o długości 0,35 mm. Podobnie jak u innych czerwców samce zaopatrzone są w jedną parę skrzydeł.

Rośliny żywicielskie

Żywicielami *C. pini* są sosny (*Pinus* spp.): sosna Coultera (*Pinus coulteri*), sosna gęstokwiatowa (*P. densiflora*), *P. halepensis*, sosna koreańska (*P. koraiensis*), sosna Massona (*P. massoniana*), sosna czarna (*P. nigra*), sosna drobnokwiatowa (*P. parviflora*), sosna nadmorska (*P. pinaster*), sosna pinia (*P. pinea*) sosna kalifornijska (*P. radiata*), *P. tabuliformis* i sosna Thunberga (*P. thunbergii*). Wśród żywicieli wymienia się też jodłę (*Abies* sp.), modrzew (*Larix* spp.), lecz tylko w Chinach, a ponadto *Keetmia* spp.

Objawy występowania i szkodliwość

Osobniki *C. pini* spotyka się między rozwijającymi się szpilkami, często tworząc duże kolonie. W wyniku żerowania owadów obserwuje się żółknięcie szpilek oraz ich nekrotyczne

przebarwienia, z czasem obserwowane na znacznej części gałęzi. We Włoszech odnotowano nawet śmierć porażonych drzew. Zgodnie z oceną (kategoryzacją) przeprowadzoną przez Europejskie Biuro ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), warunki klimatyczne na większej części terytorium UE są odpowiednie do rozwoju szkodnika.

Progowa temperatura rozwoju szkodnika wynosi 13°C, natomiast optymalna 25°C. W Polsce szkodnik mógłby rozwijać się na roślinach żywicielskim w okresie wegetacji. Prawdopodobnie nie byłby on jednak w stanie przetrwać na roślinach uprawianych w gruncie.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Nimfy pierwszego stadium mogą przemieszczać się na sąsiednie rośliny oraz są przenoszone przez wiatr. Na większe odległości szkodnik może rozprzestrzeniać się z roślinami do sadzenia i ciętymi gałęziami sosny i innych żywicieli.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce gatunek *Crisicoccus pini* **nie podlega obowiązkowi zwalczania** (nie jest to agrofag kwarantanny w Unii).